
DE BLOCK NEEMT PERSONEEL UIT DE ZORG IN HET VIZIER

Nu ook eindeloopbaanmaatregelen onder de hakbijl?

Minister van Volksgezondheid en Sociale Zaken Maggie De Block moet in 2017 in de gezondheidszorg maar liefst 902 miljoen besparen. Dat de burger hiervan niets zal voelen, zoals De Block beweert, is weinig geloofwaardig en werd al tegengesproken door experts uit heel diverse hoeken. Maar ook het personeel uit de zorg valt nu in de prijzen. De Block wil de eindeloopbaanmaatregelen voor het personeel in de zorgsector flink terugschroeven. Voor ACV Openbare Diensten kan het niet dat vroeger afgesloten akkoorden zo maar te grabbel worden gegoid.

Eindeloopbaanmaatregelen in de zorgsector

De eindeloopbaanmaatregelen voor het personeel van de federaal gesubsidieerde zorginstellingen kwamen er na langdurige onderhandelingen. Ze zijn vervat in de twee grote sociale zorgakkoorden van 2000 en 2005, afgesloten tussen de federale regering en de vakbonden.

Zorgpersoneel, paramedisch personeel en aan zorg gerelateerd personeel krijgt vanaf de leeftijd van 45 jaar een aantal uren dienstvrijstelling. Concreet gaat het over één dag per maand vanaf 45 jaar, twee dagen vanaf 50 jaar en drie dagen vanaf 55 jaar.

Ander personeel, dat onregelmatige prestaties verricht, geniet onder bepaalde voorwaarden eveneens van deze maatregelen.

Het sociaal akkoord van 2005 bepaalt verder dat personeelsleden van de federale gezondheidssectoren die niet onder deze maatregelen vallen vanaf 52 jaar een aantal bijkomende vakantiedagen bekomen, van 5 dagen per jaar op 52 jaar tot 20 dagen op 58 jaar.

Al deze maatregelen hebben hun belang bewezen en zijn essentieel om een vroegtijdige uitstroom van het personeel uit te sector tegen te gaan en laten enigszins toe dat personeelsleden langer het werk volhouden.

Ongerustheid bij het personeel neemt toe

Via de pers vernamen wij dat het de bedoeling is van De Block om flink aan deze regelingen te sleutelen. Zo wil men de aanvangsleeftijd van de maatregel voor het zorgpersoneel en de gelijkgestelden verschuiven van 45 naar 50 jaar. De eindeloopbaanmaatregelen voor het niet-zorgpersoneel worden gewoon afgeschaft.

De ganse zorgsector steigert. Logisch, want je kondigt dergelijke maatregelen niet aan in de marge of de schaduw van een begroting zonder volwaardig overleg.

Er komt nog overleg met de vakbonden, aldus De Block... Alleen is de vraag tot wat dat overleg kan leiden als blijkbaar het besluit al vaststaat?

Is De Block ook bevoegd om de ADV-dagen in de woonzorgcentra aan te pakken?

De maatregelen die De Block voorstelt, lijken ons enkel van toepassing op het personeel van de thans nog federaal gefinancierde zorginstellingen (vooral ziekenhuizen en thuisverpleging), de bevoegdheid over andere federaal gefinancierde instellingen werd door de zesde staatshervorming overgedragen aan de deelstaten (woonzorgcentra, dagverzorgingscentra, psychiatrische verzorgingstehuizen, geïsoleerde SP-diensten, initiatieven beschut wonen...). Om dus tot een algemene maatregel te komen voor het personeel van de zorginstellingen, moeten ook de deelstaten instemmen. Of de verschillende deelstaten slaafs zullen volgen, is nog maar de vraag. En als de deelstaten niet volgen, heeft dit grote gevolgen voor de uitstroom van personeel van de ziekenhuizen. Maar ook voor de instroom want afgestudeerden zouden wel eens kunnen kiezen voor instellingen met gunstiger arbeidsvoorwaarden.

Behoud van rechten

We kunnen al raden wat de minister zal antwoorden op ons verweer: "Er verandert toch niets voor het huidig personeel? Er wordt toch niemand iets afgepakt?". Dit zou er nog maar aan ontbreken.

Maar, ook iemand van 40 blijft misschien verder in de zorgsector werken omdat er zicht is op gunstiger arbeidsvoorwaarden vanaf 45 jaar. Een verworven systeem van maatregelen afbouwen, maakt hoe dan ook het werk in de zorgsector veel minder aantrekkelijk, ook voor jonge werknemers.

Maatregel staat haaks op wat het personeel wenst

De vooropgestelde wijzigingen staan volledig haaks op wat het personeel wil. Vorig jaar legden wij bij De Block een eisencahier neer waarbij wij om een uitbreiding vroegen van een aantal maatregelen. Vragen staat vrij, maar blijkbaar niet bij De Block want in plaats van in te gaan op onze vraag (of niet in te gaan), krijgen we een inkrimping. Alsof we worden gestraft voor onze vraag.

Door de verhoging van de pensioenleeftijd moet iedereen langer werken. Er zijn juist maatregelen nodig om dit langer werken ook voor het personeel in de zorg dragelijk te maken. De Block lijkt dit nu helemaal onmogelijk te maken. Het personeel in de zorgsector zit echt op haar tandvlees. De flexibiliteit van het personeel is bijzonder groot, de zorgwaarde en de complexiteit van de zorgen neemt alsmaar toe en er is de werkdruk die ongeziene proporties aanneemt.

Bovendien wordt de openbare sector dubbel gestraft omdat er in onze sector geen systeem is van S.W.T. (het vroegere brugpensioen). Daar komt nog bovenop dat in Vlaanderen de loopbaanonderbreking werd afgeschaft zodat personeel hierop ook al geen beroep meer kan doen.

Wat nu?

We kunnen ons niet van de indruk ontdoen dat de impact van deze maatregelen door de federale regering zeer sterk wordt onderschat. Het kan ook al niet dat een afgesloten en ondertekend sociaal akkoord eenzijdig wordt opgezegd en de federale overheid haar verbintenissen niet langer nakomt. ACV Openbare Diensten zal zich hiertegen verzetten, zo

mogelijk via overleg en onderhandeling maar ook acties kunnen niet worden uitgesloten. De komende dagen en weken zullen wij onze instanties hierover raadplegen.

Het personeel uit de zorg is sterk geëngageerd personeel, maar er zijn grenzen. Deze grenzen lijken nu echt wel bereikt. Als De Block hiermee verder gaat, slaagt ze er nog in de ganse zorgsector op straat te krijgen. De eindeloopbaanmaatregelen kwamen er na een zeer onrustige periode in de zorgsector, de witte woede. De reactie vandaag zou wel eens zeer hevig kunnen zijn. Zeer begrijpelijk, want je brengt personeel uit de zorgsector niet terug naar een toestand van 16 jaar geleden. Dit is onaanvaardbaar en nefast voor de ganse sector.

Jan Mortier
Coördinator openbare zorgsector
ACV-Openbare Diensten